

# คอนสตรัคติวิซึม: วิถีปฏิบัติการสร้างความรู้ในสังคมแห่งการเรียนรู้

## Constructivism: The Practices in Constructing Knowledge in Learning Society

อลันด์ คงไทย<sup>1</sup> จันทิมา อังคพณิชกิจ<sup>2</sup>

Allan Kongthai<sup>1</sup> Jantima Angkapanichkit<sup>2</sup>

### บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์วิถีปฏิบัติของผู้สอนในการสร้างความรู้ตามทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึมแก่ผู้เรียนที่ปรากฏอยู่ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติในฐานะบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหาจากเอกสารเพื่อสกัดเนื้อหาที่เป็นวิถีปฏิบัติการสร้างความรู้และนำมาศึกษาเปรียบเทียบโดยมีองค์ประกอบหลักของการวิเคราะห์คือการสร้างความรู้ตามทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึมและการสร้างความรู้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไข (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ผลการวิเคราะห์เนื้อหาที่เป็นวิถีปฏิบัติในการสร้างความรู้พบว่าวิถีปฏิบัติของผู้สอนในการสร้างความรู้ตามทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึมแก่ผู้เรียนมีปรากฏอยู่จริงในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติในฐานะบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยตามประเด็นและส่วนประกอบจากทบทวนวรรณกรรมดังนี้ (1)การให้ความหมายของการสร้างความรู้ (2)แนวคิดและหลักการสร้างความรู้ (3)ส่วนประกอบสำคัญของการสร้างความรู้ด้วยการเรียนการสอน (4)การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้จากภาครัฐและเอกชน (5)การกำหนดหลักสูตรการศึกษาเพื่อการสร้างความรู้ และ(6)บทบาทของผู้บริหาร ผู้สอนและผู้เรียนในการสร้างความรู้

**คำสำคัญ:** การสร้างความรู้ตามทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ สังคมแห่งการเรียนรู้

### Abstract

This research aimed to analyze teachers' practices in constructing knowledge with Constructivism theory which were appeared in National Education Act as a legal provision of Constitution of the Kingdom of Thailand. The methodology used to analyze in this study was a content analysis in documentary research. The essential contents as analyzed elements which were practices of constructing knowledge with Constructivism theory and practices of constructing knowledge in National Education Act were compared. The result of this study was shown that teachers' practices in constructing knowledge with Constructivism theory were appeared in National Education Act as a legal provision of Constitution of the Kingdom of Thailand by reviewed elements of practices as followed; (1)the definition of constructing knowledge (2)the concept and principle of constructing knowledge (3)the components of constructing knowledge (4)the educational supports from government and private sector (5)the curriculum for constructing knowledge and (6)the roles of school directors, teachers and learners in constructing knowledge

**Keyword:** A constructing knowledge with Constructivism theory, National Education Act, Learning Society

<sup>1</sup> อาจารย์ประจำ, สำนักวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

<sup>2</sup> อาจารย์ประจำ, คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

<sup>1</sup> lecturer, School of Liberal Arts, Mae Fah Luang University

<sup>2</sup> lecturer, Faculty of Liberal Arts, Thammasat University

## บทนำ

เนื่องจากสภาพสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง มีความก้าวหน้าในทุก ๆ ด้าน ทั้ง เศรษฐกิจ สังคม การเมือง วิทยาศาสตร์โดยเฉพาะทางด้านเทคโนโลยีเฉพาะทางด้านสารสนเทศที่มีการพัฒนาอย่างรวดเร็วแบบก้าวกระโดด ด้วยเหตุนี้จึงทำให้สังคมสมัยใหม่เปลี่ยนแปลงมาสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ (Learning Society) ซึ่งล้วนส่งผลถึงวิถีชีวิตและวิถีปฏิบัติของทุกคนในสังคม สำหรับสังคมไทยในปัจจุบันก็ได้ปรับเปลี่ยนไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้เช่นกัน ดังจะเห็นได้จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ในส่วนที่ 3 ที่เป็นสาระสำคัญที่เกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนาในระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยในบทที่ 4 กล่าวถึงเรื่องยุทธศาสตร์การพัฒนาคณะผู้สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน ที่มุ่งเน้นการพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน โดยการสร้างกระแสสังคมให้การเรียนรู้เป็นหน้าที่ของคนไทยทุกคนและเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ (สรุปสาระสำคัญแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบเอ็ด พ.ศ. 2555 - 2559) ประกอบกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 กำหนดหลักการในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งความรู้ หรือสังคมแห่งการเรียนรู้ (ดวงกมล สินเพ็ง, 2553, น. 2) เพื่อพัฒนาคนไทยให้มีศักยภาพในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ มีความคิดสร้างสรรค์ใฝ่เรียนรู้มีคุณธรรมจริยธรรมค่านิยมที่พึงปรารถนาของชาติของตนเองและผู้อื่นควบคู่กับการเสริมสร้างและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางปัญญาและแหล่งเรียนรู้อการพัฒนาคุณภาพคนไทยให้มีความพร้อมนี้เองจะเป็นการปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมดังกล่าว

หากกล่าวถึงสังคมแห่งการเรียนรู้ข้างต้นซึ่งมีคุณลักษณะเป็นสังคมฐานความรู้ (Knowledge Based Society or Knowledge Society) ที่หมายถึงสังคมที่

ผู้คนสามารถสานสร้างความรู้ขึ้นได้จาก สังคมสารสนเทศ หรือสังคมที่มีสารสนเทศหรือข้อเท็จจริงที่แขวนอยู่ในระบบสารสนเทศ ดังนั้นภาษาจึงเป็นตัวกลางสำคัญในการถ่ายทอดข้อมูลหรือข่าวสารจากแหล่งหนึ่งไปยังอีกแหล่งหนึ่งของระบบดังกล่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษาอังกฤษ ซึ่งถือว่าเป็นภาษาระหว่างประเทศ (International Language) ที่ถูกใช้มากที่สุด (สุดาพร ลักษณะนิยานวิน, 2550) และด้วยการมองภาษาอังกฤษในฐานะเครื่องมือที่สำคัญในสังคมแห่งการเรียนรู้เช่นนี้ คงไม่อาจปฏิเสธได้ว่าวิถีปฏิบัติหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวเพื่อให้เข้ากับสภาพสังคมข้างต้นนี้คือ วิถีปฏิบัติการสร้างความรู้ภาษาอังกฤษด้วยการเรียนการสอนในระบบการศึกษาเพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาภาษาให้เป็นเครื่องมือที่สามารถใช้ได้จริง

อนึ่งภาษาอังกฤษในระบบการศึกษาของประเทศไทยได้รับความสำคัญด้วยการจัดการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียนตั้งแต่ระดับประถมศึกษาไปจนถึงระดับอุดมศึกษาและได้มีการพัฒนาแนวคิดและปรับเปลี่ยนแนวทางการศึกษาและการวิจัยอยู่ตลอดเวลา แต่อย่างไรก็ตามการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยนั้นยังคงไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ดังจะเห็นได้จากข้อมูลในรายงานการวิจัยหรือการประเมินผลที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษจากสภาพการณ์ที่แตกต่างกันทั้งในระดับมหภาคและระดับจุลภาค ประกอบกัน<sup>3</sup> จากข้อมูลเบื้องต้นนี้เองแสดงให้เห็นถึงวิถีปฏิบัติการสร้างความรู้ที่เป็นอยู่อาจยังไม่ครบถ้วนหรือเพียงพอ

ผู้วิจัยมีฐานคิดว่าการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในปัจจุบันควรจะมีการปรับกระบวนการทัศน์โดยเปลี่ยนจากการเน้นที่การถ่ายทอดความรู้จากแหล่งความรู้ไปยังผู้เรียนเพียงอย่างเดียวเป็นการเน้นกระบวนการสานสร้างความรู้ในตัวผู้เรียนเองเป็นสิ่งที่

<sup>3</sup> ระดับมหภาคหมายถึงแหล่งต่างประเทศ ส่วนระดับจุลภาคหมายถึงแหล่งภายในประเทศ

สำคัญ โดยสภาพแวดล้อมในสังคมแห่งการเรียนรู้เอง ที่เป็นองค์ประกอบสำคัญหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาความสามารถในการสร้างความรู้ผ่านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการสร้างความรู้ร่วมกับทักษะภาษาอย่างเป็นกระบวนการโดยอาศัยสื่อและสิ่งแวดลอมบางประการที่สนับสนุนให้เกิดการสร้างความรู้และเรียนรู้เกี่ยวกับกระบวนการสร้างความรู้ของผู้เรียนเอง

### ข้อมูลสภาพการณ์

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาโครงการนำร่อง (Pilot Project) ด้วยการศึกษาข้อมูลเอกสารและข้อมูลภาคสนาม เพื่อสำรวจวิถีปฏิบัติการสร้างความรู้ที่ปรากฏอยู่ด้วยการลงพื้นที่ใน 3 โรงเรียน<sup>4</sup> โดยดัดแปลงใช้วิธีการสังเกตภาคสนาม (นิศา ชูโต อ้างถึง Lofland, 1971, p.14-15) และกระบวนการจัดทำชุมชนปฏิบัติการด้านการเรียนรู้ (พัชรินทร์ สิริสุนทร, 2552, น. 95-96) ได้ข้อค้นพบเกี่ยวกับวิถีปฏิบัติการสร้างความรู้ภาษาอังกฤษในระบบการศึกษาโดยสามารถสรุปได้ 3 ประเด็นซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ประเด็นแรกเกี่ยวกับการใช้โครงสร้างทางด้านกายภาพที่เกี่ยวข้องกับการสร้างความรู้ โครงสร้างทางกายภาพหมายถึง บริเวณของโรงเรียนที่ประกอบไปด้วยสิ่งก่อสร้างที่มีการจัดเตรียมไว้สำหรับการใช้สอยเพื่อประโยชน์ทางการบริหารจัดการและเพื่อรองรับกระบวนการสร้างความรู้ เช่น ป้ายโรงเรียน และป้ายประชาสัมพันธ์ หอพระ พื้นที่แสดงผลงานของโรงเรียน ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการทางภาษา ห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ ศูนย์การเรียนรู้ต่าง ๆ ศูนย์อาชีวศึกษา ห้องสมุด ห้องพยาบาล โรงอาหาร สหกรณ์โรงเรียน แปลงเกษตร สระว่ายน้ำ สนามกีฬา ประเภทต่าง ๆ ลานโล่งและสนามเด็กเล่น เป็นต้น โครงสร้างทางกายภาพเหล่านี้มีความแตกต่างกันที่ปริมาณและขนาดของสิ่งที่มีโดยขึ้นอยู่กับพื้นที่ที่จะอำนวยและงบประมาณที่ได้รับ ท่ามกลางความแตกต่างของโครงสร้างทางด้านกายภาพที่อ้างถึง สิ่งสำคัญประการหนึ่งเมื่อพิจารณาโครงสร้างทางด้าน

กายภาพในมิติของสภาพแวดล้อมเพื่อการสร้างความรู้ จะพบว่าม็องค์ความรู้อยู่อย่างหลากหลายและพร้อมต่อการใช้เพื่อเป็นสื่อแวดล้อมในการสร้างความรู้ได้ แต่อย่างไรก็ตามผู้วิจัยพบว่าโครงสร้างทางด้านกายภาพเหล่านั้นอาจยังมีได้นำมาใช้เป็นสื่อแห่งการเรียนรู้ อย่างคุ้มค่าหรือเหมาะสมและมีชีวิตชีวา โดยมีได้หมายความว่าเพียงแต่การปรากฏของภาษาที่ใช้เป็นภาษาอังกฤษเพียงเท่านั้น ในฐานะของผู้สอน โครงสร้างทางกายภาพคงมิได้หมายถึงเพียงสัญลักษณ์ทางวัตถุที่เป็นสิ่งก่อสร้างเท่านั้น แต่โครงสร้างเหล่านั้นควรถูกใช้ให้ก่อประโยชน์ต่อการสร้างความรู้ในฐานะที่สามารถนำมาใช้เป็นการสร้างความรู้อีกด้วย โครงสร้างทางด้านกายภาพในโรงเรียนนี้เองจึงเปรียบเสมือนองค์ประกอบของสังคมหนึ่งที่เป็นสิ่งแวดล้อมเพื่อการสร้างความรู้ที่ก่อให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลต่าง ๆ และนำมาสู่โอกาสในการสร้างความรู้และส่งเสริมเพิ่มขึ้นมานั่นเอง

ประเด็นต่อมาเกี่ยวกับแนวคิดของผู้สอนในการสร้างความรู้แก่ผู้เรียน ภายใต้บริบทของการสร้างความรู้ในสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ผู้สอนและผู้เรียนเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในลำดับต้น ๆ แต่ในความเป็นจริงแล้วคงมิได้มีเพียงบุคคลดังกล่าวที่มีส่วนร่วม โดยตลอดระยะเวลาที่ผู้วิจัยได้ศึกษาบริบทของการสร้างความรู้ทั้งในและนอกห้องเรียนที่ปรากฏอยู่พบว่าถึงแม้จะต่างโรงเรียนกันแต่มีวิถีปฏิบัติของผู้สอนที่คล้ายคลึงกันคือ ผู้สอนจะเป็นผู้ที่มีบทบาทสูงสุดในระหว่างกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น โดยอาจมีบ้างในบางกิจกรรมที่ผู้เรียนกลับขึ้นมามีบทบาทบ้าง บทบาทที่กล่าวถึงคือการเป็นผู้กำหนดรูปแบบและทิศทางการสร้างความรู้ และที่สำคัญในเกือบทุก ๆ กิจกรรมที่เกิดขึ้น จะมีเพียงผู้เรียนและผู้สอนที่มีปฏิสัมพันธ์กันนั้นหมายถึงโอกาสในการสร้างความรู้จึงเป็นไปอย่างจำกัดตามบุคคลที่เกี่ยวข้องในกิจกรรมและสื่อที่ผู้สอนเลือกใช้ จากการที่ผู้สอนมีบทบาทสูงสุดในระหว่างกิจกรรมอาจมาจากการมีแนวคิดหนึ่งที่ก่อให้เกิดบทบาทนี้คือผู้สอนส่วนใหญ่ยังมีความเชื่อเกี่ยวกับผู้เรียนตามแนวคิดหนึ่งคือ ผู้เรียนเข้ามาสู่ระบบการเรียนโดยไม่มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ มาก่อน ผู้เรียนจะได้รับความรู้จากการสอนของผู้สอนซึ่งความเชื่อ

<sup>4</sup>โรงเรียนในระดับมัธยมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาครูเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาโดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยร่วมกับมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

ลักษณะนี้เป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งต่อกระบวนการสร้างความรู้ของผู้สอนและโดยเฉพาะการสอนแบบที่เป็นห้องเรียนที่มีจำนวนผู้เรียนมากเป็นกลุ่มใหญ่ ผู้สอนสอนโดยใช้แบบเรียนเป็นหลัก ด้วยคุณลักษณะแบบนี้เอง ผู้สอนจึงเน้นการสอนเนื้อหาเพื่อการถ่ายทอดความรู้เป็นหลักมากกว่ารูปแบบการสร้างความรู้อื่นๆ

ประเด็นสุดท้ายเกี่ยวข้องกับวิถีปฏิบัติการสร้างความรู้ ผู้วิจัยพบว่ารูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่พบถูกใช้อย่างจำกัด โดยสังเกตได้จากการที่ผู้เรียนจะปฏิบัติกิจกรรมต่างๆจากผู้สอนกำหนด กิจกรรมการเรียนการสอนมักจะเน้นกิจกรรมที่แยกออกเฉพาะอย่างเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจและสามารถใช้ภาษาได้แต่กิจกรรมที่ว่านี้ มักจะแยกจากประสบการณ์จริง ผู้สอนจึงเน้นการสอนเนื้อหาที่เป็นข้อมูลต่างๆที่แยกเป็นส่วนๆมากกว่าการจัดกระบวนการเรียนรู้แบบอื่นๆ จึงเป็นผลต่อเนื้อหาที่ผู้เรียนต้องท่องจำ (rote learning) ความรู้เป็นส่วนๆที่ผู้สอนสอนให้ได้มากที่สุดเพื่อนำไปใช้ในการวัดความเข้าใจด้วยการสอบโดยใช้ข้อสอบเป็นหลัก ซึ่งสภาพการสอนแบบนี้ เป็นการแยกย่อยความรู้ การแปลงรูปไปโดยการลดความซับซ้อนหรือการเน้นอิสระจากบริบท และหากกล่าวถึงการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองมีปรากฏอยู่บ้างในลักษณะการค้นคว้ารายละเอียดแบบเป็นการบ้านหรือรายงาน ส่วนการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มที่มีสมาชิกมากกว่า 2 คนมีจำนวนน้อยจึงทำให้ผู้เรียนขาดโอกาสพัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับการแสวงหาความรู้และการสร้างความรู้ที่เป็นกระบวนการ ด้วยเหตุนี้เองที่ส่งผลให้ผู้เรียนส่วนใหญ่ขาดทักษะในการรับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเอง การแสวงหาความรู้ด้วยตนเองและยังไม่คุ้นเคยกับการที่จะต้องทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ในทำนองนี้ผู้วิจัยพบวิถีปฏิบัติที่เกี่ยวพันกับการสร้างความรู้ของผู้สอนอีกประการหนึ่งคือการนำผลการประเมินจากการเรียนการสอนมาใช้ในการเสนอแนะอภิปรายเพื่อการปรับปรุงการสร้างความรู้มีอย่างจำกัด ผู้เรียนจึงไม่ได้รับข้อมูลย้อนกลับที่เพียงพอเกี่ยวกับกระบวนการคิดและการเรียนรู้ด้วยตนเอง อีกทั้งผู้เรียนอาจมองไม่เห็นข้อผิดพลาดหรือได้รับความความคิดเห็นที่หลากหลายในการทำงานของตนเองและอาจไม่เข้าใจ

แนวทางดำเนินงานอย่างเป็นทางการที่ถูกต้องว่าควรเป็นอย่างไร

### สาระสำคัญแห่งมูลเหตุ

จากข้อมูลสภาพการณ์ในการศึกษาโครงการนำร่อง ผู้วิจัยเลือกใช้แนวทางในการกำหนดปัญหาการวิจัย ด้วยการตั้งปัญหาจากสิ่งแวดล้อม (foreshadowed problems) (ไพฑูริย์ สีนลารัตน์และสำลี ทองธิว, 2535, น. 119) โดยอาศัยข้อมูลดังกล่าวและประกอบกับผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาในประเด็นของวิถีปฏิบัติของผู้สอนในการสร้างความรู้แก่ผู้เรียนในสังคมแห่งการเรียนรู้ว่าเป็นอย่างไรโดยขยายมิติการวิเคราะห์จากการศึกษาในโครงการนำร่องเพื่อเป็นการเสนอรูปแบบวิถีปฏิบัติของผู้สอนในการสร้างความรู้แก่ผู้เรียนอย่างเหมาะสมแก่ผู้เกี่ยวข้องต่อไป

หากกล่าวถึงแนวคิดการสร้างความรู้ด้วยการจัดการศึกษาในประเทศไทยแล้ว พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไข (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยซึ่งถือเป็นจุดตั้งต้นที่ออกแบบและมีอำนาจสูงสุดในการกำหนดทิศทางของการจัดการศึกษาโดยเฉพาะในหมวด 4 ที่ว่าด้วยแนวทางการจัดการศึกษา มาตรา 22-30 ด้วยความสำคัญนี้เองที่ผู้วิจัยถือพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 เป็นองค์ประกอบหลักของการวิเคราะห์<sup>5</sup> ถึงวิถีปฏิบัติการสร้างความรู้ที่ถูกกำหนดไว้ในบทบัญญัติร่วมกับแนวคิดการสร้างความรู้ตามทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึมที่เป็นการสร้างความรู้ที่ไม่ว่าจะเป็นวิชาเรียนหรือเนื้อหาใด แต่สิ่งที่จะต้องสอดใส่เข้าไปก็คือกระบวนการต่างๆ ที่ผู้เรียนจะนำไปใช้เพื่อผสมผสานความรู้ที่เขามีอยู่เดิมเข้ากับข้อมูลใหม่ๆที่ได้รับ ผู้เรียนจะต้องมีประสบการณ์ในการเรียนรู้และมีโอกาสที่จะสร้างความหมายและเข้าใจที่สัมพันธ์สิ่งเหล่านี้เข้ากับความรู้ในวิชาต่างๆ ซึ่งเป็นวิธีที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ที่จะเข้าใจเนื้อหาได้ ไม่ใช่เพียงแค่ท่องจำเนื้อหา

<sup>5</sup>ใช้เนื้อหามาตรา 20-30 ที่ปรากฏอยู่ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติประกอบ

เหล่านั้น แต่เป็นการสร้างความรู้ด้วยการเรียนรู้อย่าง  
 ตื่นตัว (active) การสร้างความรู้ตามแนวคิดนี้ซึ่งเป็น  
 แนวทางการเรียนการสอนแบบสหวิทยาการหรือบูรณา  
 การ จึงเหมาะสมแก่ผู้เรียนในสังคมแห่งการเรียนรู้โดย  
 ส่งเสริมผู้เรียนให้เป็นผู้ที่มีศักยภาพในการสร้างความรู้  
 ด้วยตนเอง ทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาและสร้างสรรค์  
 ปัญญาด้วยตนเองตามศักยภาพ พร้อมทั้งจะดำเนินชีวิต  
 มีความสามารถในการสร้างความรู้ทางภาษาเพื่อที่เป็น  
 เครื่องมือที่เข้าถึงประโยชน์จากสิ่งแวดล้อมและ  
 ทรัพยากรต่างๆที่มีอยู่ (ลินดา, 1995/2541, น. 24)

**วัตถุประสงค์**

เพื่อวิเคราะห์วิถีปฏิบัติของผู้สอนในการสร้าง  
 ความรู้ตามทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึมแก่ผู้เรียนที่ปรากฏ  
 อยู่ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติในฐานะ  
 บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

**วิธีการศึกษา**

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์  
 เนื้อหาจากเอกสาร (Berelson, 1971 อ้างใน นิตา ชู  
 โต) เพื่อสกัดเนื้อหาที่เป็นวิถีปฏิบัติการสร้างความรู้  
 และนำมาศึกษาเปรียบเทียบโดยใช้องค์ประกอบหลัก  
 ของการวิเคราะห์คือการสร้างความรู้ตามทฤษฎีคอน  
 สตรัคติวิซึมและการสร้างความรู้ในพระราชบัญญัติ  
 การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไข (ฉบับที่ 2)  
 พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 โดยผู้วิจัยได้  
 แสดงผลการวิเคราะห์ด้วยการนำเสนอเนื้อหาที่เป็นวิถี  
 ปฏิบัติการสร้างความรู้ในรูปแบบตารางดังแสดงไว้ใน  
 หัวข้อสรุปผลการศึกษา ทั้งนี้ผลการวิเคราะห์เนื้อหา  
 ถูกแบ่งออกเป็นสองส่วน ได้แก่ ส่วนแรกคือผลการ  
 วิเคราะห์วิถีปฏิบัติของผู้สอนในการสร้างความรู้ตาม  
 ทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึมและการสร้างความรู้ตาม  
 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติที่สอดคล้องกัน และ  
 ส่วนต่อมาคือผลการวิเคราะห์วิถีปฏิบัติของผู้สอนใน  
 การสร้างความรู้ตามทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึมและการ  
 สร้างความรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติที่  
 เป็นเนื้อหาที่แตกต่างโดยแสดงเนื้อหาในส่วนที่

เพิ่มเติมจากทั้งสองแหล่งข้อมูลในของการวิเคราะห์  
 ครั้งนี้

ผลการวิเคราะห์ได้แสดงเนื้อหาที่เป็นวิถี  
 ปฏิบัติในการสร้างความรู้ตามประเด็นและ  
 ส่วนประกอบที่ได้จากทบทวนวรรณกรรมในประเด็น  
 การสร้างความรู้ด้วยการจัดการเรียนการสอนตาม  
 ทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม (ทีศนา แซมมณี, 2545, น.  
 68-72) (Zaholic, 1995, p.14-22) และ(Murphy,  
 1997) ดังนี้ (1)การให้ความหมายของการสร้างความรู้  
 (2)แนวคิดและหลักการสร้างความรู้ (3)ส่วนประกอบ  
 สำคัญของการสร้างความรู้ด้วยการเรียนการสอนทั้ง 7  
 ส่วนประกอบคือ ค่านิยมผู้สอน หลักการสร้างความรู้  
 การออกแบบการสร้างความรู้ การจัดบรรยากาศและ  
 ระเบียบวินัยในชั้นเรียน การสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่าง  
 บุคคลกับสิ่งแวดล้อม ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ และ  
 การวัด การประเมินผล การทดสอบและการตีค่า  
 (4)การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้จากภาครัฐและเอกชน  
 (5)การกำหนดหลักสูตรการศึกษาเพื่อการสร้างความรู้  
 และ(6)บทบาทของผู้บริหาร ผู้สอนและผู้เรียนในการ  
 สร้างความรู้

**ผลการศึกษา**

ผลการวิเคราะห์เนื้อหาที่เป็นวิถีปฏิบัติในการ  
 สร้างความรู้ ผู้วิจัยพบวิถีปฏิบัติในการสร้างความรู้ที่  
 ปรากฏในองค์ประกอบหลักของการวิเคราะห์ทั้งสองคือ  
 ทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึมและพระราชบัญญัติการศึกษา  
 แห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไข (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545  
 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ตามประเด็นและส่วนประกอบ  
 ในการวิเคราะห์ ดังแสดงไว้ในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์วิถีปฏิบัติของผู้สอนในการสร้างความรู้ตามทฤษฎีคอนสตรัคติวิซิมแก่ผู้เรียนที่ปรากฏอยู่ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไข (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553

ประเด็น/ ส่วนประกอบ	เนื้อหาที่สอดคล้อง	เนื้อหาเพิ่มเติม	
		ตามทฤษฎีคอนสตรัคติวิซิม	ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
1.การให้ความหมายของการสร้างความรู้	-กระบวนการสร้างความรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง -ยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เสมอ -การเรียนรู้เกิดจากผู้เรียนสร้างความรู้จากความสัมพันธ์ของสิ่งที่พบเห็น การมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นและสิ่งแวดล้อมรอบตัวเพื่อไขข้อธิบายคำตอบที่ได้ของตนเอง	-การมองถึงความต้องการพื้นฐาน ประสบการณ์ ความรู้เดิม การรับรู้ และแรงจูงใจภายในของผู้เรียนเป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับการเรียนรู้ -การสร้างความรู้ความหมายของสิ่งที่เรียนรู้ในผู้เรียนแต่ละคนอาจแตกต่างกันรวมทั้งสามารถเปลี่ยนแปลงตามกาลเวลาได้เสมอเมื่อผู้เรียนพบกับประสบการณ์ใหม่	-การให้ความหมายครอบคลุมทั้งการศึกษาในระบบนอกระบบตามอัธยาศัยโดยเริ่มตั้งแต่การศึกษาขั้นพื้นฐานการศึกษาก่อนระดับอุดมศึกษาและการศึกษาตลอดชีวิต -เนื้อหาเน้นการสร้างสรรคความก้าวหน้าทางวิชาการและความเจริญก้าวหน้าทางคุณธรรมการฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาในปัจจุบัน เพื่อให้สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต
2. แนวคิดและหลักการของการสร้างความรู้	-“เด็กเป็นศูนย์กลาง” (Child-centered) การสร้างความรู้จะเน้นให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบในการเรียนรู้ของตนเองเป็นสำคัญ -การสร้างความรู้จะเกิดได้จาก การสร้างองค์ความรู้ภายนอก สภาพแวดล้อม สังคม ครอบครัวและชุมชน การสร้างองค์ความรู้ภายในตัวผู้เรียนเอง และการสร้างความรู้จากการโต้แย้ง เพื่อให้เกิดข้อสรุปด้วยตัวของผู้เรียนเอง เน้นการฝึกปฏิบัติเพื่อให้ผู้เรียนทำได้ คิดเป็น เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	- ปรัชญาแห่งการสร้างความรู้ตามทฤษฎีคอนสตรัคติวิซิมเชื่อว่าความรู้คือสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นมาซึ่งมีความหมายเฉพาะตัวของบุคคลนั้นๆคนสร้างความรู้ได้เองเขานำข้อมูลมาจากภายนอก ผสมผสานกับสิ่งที่เขารู้อยู่แล้วแต่เดิมสร้างเป็นความรู้ใหม่มีความหมายใหม่ขึ้น	- เน้นในหลักของการสร้างความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับศึกษา โดยจำแนกความรู้ออกเป็นความรู้ที่เกี่ยวกับผู้เรียน ความรู้และทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรอย่างสมดุล ความรู้เกี่ยวกับเกี่ยวกับศาสนา วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย ความรู้และทักษะด้านคณิตศาสตร์และด้านภาษา เน้นการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง และและสุดท้าย ความรู้ และทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข
3. ส่วนประกอบสำคัญของการสร้างความรู้ด้วยการเรียนการสอน			
- คำนิยามของผู้สอน	-ผู้สอนถูกกำหนดให้ค้ำึงถึงหลักการและยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการสร้างความรู้และพัฒนาตนเองได้	- คำนิยามของผู้สอนเป็นแรงจูงใจที่จะผลักดันให้ผู้สอนแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งเกี่ยวกับการเรียนการสอน ว่าจะไปในทิศทางใด ดังนั้น คำนิยามของผู้สอนเป็นเช่นไรแล้วนั้นย่อมมีผลต่อพฤติกรรมของผู้สอนคนนั้นด้วย	-การส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่างๆ ในสถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน ในสิ่งแวดล้อมของการเรียนรู้
- หลักการสร้างความรู้	-ทฤษฎีคอนสตรัคติวิซิมเป็นกระบวนการสร้างความรู้มากกว่าการรับ	-การเรียนรู้ การสอนที่เหมาะสมด้วยวิธีการ สืบเสาะหาความรู้ และ	- การระบุถึงผู้รับผิดชอบการจัดกระบวนการเรียนรู้ คือสถานศึกษาและ

ประเด็น/ ส่วนประกอบ	เนื้อหาที่สอดคล้อง	เนื้อหาเพิ่มเติม	
		ตามทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม	ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
	ความรู้ ดังนั้นเป้าหมายของการจัดการเรียนจะสนับสนุนการสร้างมากกว่าความพยายามในการถ่ายทอดความรู้ การเรียนการสอน เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนจะได้รับการส่งเสริมให้มีความมีส่วนร่วม รับผิดชอบ และเรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่ม เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาได้เต็มตามศักยภาพ	ประเมินผลประกอบการเรียนรู้จากกลุ่มผู้เรียน - การสร้างองค์ความรู้จากภายนอก (Exogenous Constructivist) - การสร้างองค์ความรู้จากภายใน (Endogenous Constructivism หรือ Cognitive Constructivism) การสร้างองค์ความรู้จากการโต้แย้ง (Dialectical Constructivism หรือ Social Constructivism)	หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ
- การออกแบบการสร้างความรู้	-ส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างความรู้จากประสบการณ์จริงหรือสะท้อนบริบทที่เป็นสภาพจริง โดยผู้เรียนต้องลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง -ส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ร่วมกับบุคคลอื่นในครอบครัว ชุมชน เพื่อร่วมกันพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน	-การให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยวิธีการสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry) ประกอบกับการเรียนรู้ร่วมกัน (Cooperative Learning) การจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อไฮเปอร์มีเดีย ผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ เพื่อให้ผู้เรียนเข้าถึงแหล่งความรู้ โดยมีข้อกำหนดว่า ผู้เรียนควรมีวุฒิภาวะที่เหมาะสม และมีทักษะในการตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหาการเรียนรู้ด้วยตนเองได้	-จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างเป็นสัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา
- การจัดบรรยากาศและระเบียบวินัยในชั้นเรียน	-ส่งเสริมและสนับสนุนให้จัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียนรู้ในชั้นเรียนให้สอดคล้องกับการสร้างความรู้	-การจัดบรรยากาศไม่เพียงแต่ในด้านวัตถุเท่านั้นแต่ยังหมายรวมถึงบรรยากาศทางสังคม เพื่อให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีบรรยากาศการเรียนที่เป็นประชาธิปไตย ในบริบทที่มีการกล่าวถึง ระเบียบวินัยในชั้นเรียน เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้เรียนควบคุมความประพฤติของตนเอง และเป็นแนวทางให้ผู้สอนได้ใช้ควบคุมผู้เรียน	- ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ
- การสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสิ่งแวดล้อม	-ส่งเสริมให้ผู้สอน และผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม ชุมชนและมุ่งทำความเข้าใจบุคคลในประเภทต่างๆ ที่มีพฤติกรรม ความต้องการ บุคลิกลักษณะที่แตกต่างกัน เพื่อให้ผู้สอน ผู้เรียนสร้างความเข้มแข็งและส่งเสริมการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นในชุมชนได้	-การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และสิ่งแวดล้อมในรูปแบบ 1.รูปแบบกรอบพฤติกรรม (behavior setting) 2. รูปแบบความต้องการและการกดดัน (need-press) 3.รูปแบบวิธีการติดต่อกับบุคคล (transactional approach) 4. รูปแบบกลุ่มบุคคล (human aggregate) 5. รูปแบบบรรยากาศของสังคม (social climate method)	-ส่งเสริมการเลือกสรรภูมิปัญญา เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การพัฒนาระหว่างชุมชน
- ขั้นตอนการจัดการสร้างความรู้	-กระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถพัฒนากระบวนการสร้างความรู้ ผ่านวิธีการ	- ชั้นที่ 1 ชั้นสังเกต ครูเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมของผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนสังเกตสภาพปัญหาที่ครูระบุ จากสไลด์เทปประกอบเสียง วีดิทัศน์	

ประเด็น/ ส่วนประกอบ	เนื้อหาที่สอดคล้อง	เนื้อหาเพิ่มเติม	
		ตามทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม	ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
	ต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับผู้เรียนที่แตกต่างกันได้	รูปภาพต่าง ๆ ภาพข่าวจากหนังสือพิมพ์แล้วให้ผู้เรียนในกลุ่มร่วมกันหาปัญหาที่เกิดขึ้นโดยครูใช้คำถาม ชั้นที่ 2 ชั้นสร้างความรู้ ผู้เรียนสร้างความรู้ จากการศึกษาเอกสาร ประกอบการเรียนที่ครูจัดให้ เช่น ใบความรู้ สื่อที่เป็นจริง ผู้เรียนในกลุ่มอธิบายความรู้ ที่ค้นพบด้วยตนเอง ชั้นที่ 3 ชั้นขยายความรู้ ผู้เรียนช่วยกันหาสาเหตุของปัญหา คิดหาเหตุผลที่เกิดขึ้นร่วมกันโดยการสนทนากิปรายแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน จากประสบการณ์ของผู้เรียน ชั้นที่ 4 ชั้นตรวจสอบประเมิน ผู้เรียนตรวจสอบประเมินความรู้ที่ได้รับ โดยส่งตัวแทนนำเสนอ และตรวจสอบความรู้ ด้วยการแสดงผลงาน	
- การวัด ประเมินผล การทดสอบ และการตีค่า	-กำหนดให้ต้องมีการประเมินผู้เรียนโดยพิจารณาจากความสามารถทั้งในด้านความสามารถทางสมอง และความสามารถทางอารมณ์ของผู้เรียน โดยใช้เครื่องมือต่างๆ เช่น การทดสอบบันทึกเชิงวิเคราะห์ การสำรวจความคิดเห็นในชั้นเรียน เป็นต้น	- ผู้สอนต้องพิจารณาถึงชนิดของข้อมูลย้อนกลับที่ตัวผู้สอนและผู้เรียนต้องการ ทั้งก่อนการเรียน ระหว่างการเรียนการสอน และหลังการเรียนการสอน	- จัดการประเมินผู้เรียนและการทดสอบควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา
4. การส่งเสริมการจัดการศึกษาจากภาครัฐและเอกชน	-การเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมด้วยตนเอง	- วิธีการเรียนรู้โดยการค้นพบ (discovery approach) ซึ่งแนวคิดพื้นฐานของการเรียนรู้โดยการค้นพบ	- ส่งเสริมให้มีการจัดสภาพแวดล้อม และแหล่งการเรียนรู้ต่างๆในชุมชน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิตในทุกรูปแบบ เช่น ห้องสมุดประชาชน สวนพฤกษศาสตร์ อุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นต้น - ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น
5. การกำหนดหลักสูตรการศึกษา เพื่อการสร้างความรู้	-การกำหนดเนื้อหาและหลักสูตรต้องเหมาะสมกับบริบทของสภาพจริงหรือสะท้อนบริบทที่เป็นจริงในสภาวการณ์นั้นๆด้วย	-	-คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อ -หลักสูตรต้องมีลักษณะหลากหลาย ทั้งในด้านวิชาการ และวิชาชีพ ต้องมุ่งพัฒนา

ประเด็น/ ส่วนประกอบ	เนื้อหาที่สอดคล้อง	เนื้อหาเพิ่มเติม	
		ตามทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม	ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
			คนให้มีความสมดุลและจัดตามความเหมาะสมของแต่ละระดับโดยมุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลให้เหมาะสมแก่วัยและศักยภาพของผู้เรียน
6. บทบาทของ ผู้บริหาร ผู้สอน และผู้เรียน			
- บทบาทของ ผู้บริหาร	-ผู้บริหารในฐานะองค์ประกอบบุคคลในการสร้างความรู้มีหน้าที่ในการสนับสนุนการสร้างความรู้และการจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ และการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคลต่างๆ	-	- กำหนดหน้าที่หลักคือการรับผิดชอบการบริหารสถานศึกษาแต่ละแห่งทั้งของรัฐและเอกชน
- บทบาทของผู้สอน	-ผู้สอนเปรียบเสมือนผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้และมอบอำนาจให้กับผู้เรียนในการสร้างความเข้าใจในเนื้อหาด้วยตนเอง -ผู้สอนควรมีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ผักการปฏิบัติการอ่าน การคิด และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง	- ผู้สอนต้องมีความเข้าใจพื้นฐานของแต่ละบุคคลที่อาจมีการรับรู้ต่างกัน ขึ้นอยู่กับความรู้เดิมและประสบการณ์ที่ต่างกันของแต่ละบุคคล จึงต้องจัดกระบวนการเรียน การสอนให้เหมาะสม	-ผู้สอนมีหน้าที่ในการจัดเนื้อหาสาระให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล -ผู้สอนเป็นผู้คอยสังเกต พฤติกรรม ความสนใจของผู้เรียน เพื่อเป็นการชี้แนะ และโอกาสทางการทำงานหรือการศึกษาต่อที่เป็นประโยชน์แก่ผู้เรียนในอนาคต เน้นการปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามไว้ในทุกรายวิชา โดยผ่านการแนะนำและกิจกรรมต่างๆที่ผู้สอนจัดขึ้น
- บทบาทของผู้เรียน	-ผู้เรียนต้องรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเองและให้ความร่วมมือกับผู้สอน รวมทั้งดำเนินตามกฎระเบียบที่กำหนด เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการเรียนรู้ของตนเอง	- กระบวนการที่ผู้เรียนต้องดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ตามกระบวนการดังนี้ คือ การกำกับตนเอง ทักษะทางสังคม และทักษะในการสืบสอบ เพื่อให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ และสร้างความหมายจากการเรียนรู้ด้วยตนเอง อีกทั้งเพื่อเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ในการแก้ปัญหาต่อไป	- ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกัน จากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ

**อภิปรายผล**

จากผลการวิเคราะห์เนื้อหาที่เป็นวิถีปฏิบัติการสร้างความรู้ ผู้วิจัยสามารถสรุปผลในวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้คือวิถีปฏิบัติของผู้สอนในการสร้างความรู้ตามทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึมแก่ผู้เรียนมีปรากฏอยู่จริงในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติในฐานะบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ด้วยการนำเสนอที่แบ่งออกเป็น วิถีปฏิบัติที่มีความสอดคล้องกันหรือไปในทิศทางเดียวกันและวิถีปฏิบัติที่

มีความแตกต่างกันโดยความแตกต่างที่พบนั้นจะเป็นรายละเอียดเพิ่มเติม ดังนี้

การให้ความหมายของการสร้างความรู้และแนวคิดหลักของการสร้างความรู้เป็นวิถีปฏิบัติตั้งต้นที่สำคัญที่ส่งผลต่อประเด็นอื่นๆ เนื่องจากการสร้างความรู้ที่เป็นไปตามปรัชญากำหนดย่อมนำมาสู่การออกแบบการสร้างความรู้ที่มีขั้นตอนอย่างถูกหลักการ ด้วยเหตุนี้ผู้สอนควรศึกษาถึงประเด็นดังกล่าวก่อนลงมือสอนให้เข้าใจเพื่อส่งเสริมผู้เรียนให้ได้รับทั้งความรู้

และแนวทางการสร้างความรู้ วิธีปฏิบัตินี้จึงเป็น  
ค่านิยมที่สำคัญของผู้สอน ผู้วิจัยพบความสอดคล้อง  
ของวิธีปฏิบัติของประเด็นนี้คือ การสร้างความรู้ถือเป็น  
กระบวนการหนึ่งที่น่าเห็นถึงผู้เรียนที่มีบทบาทสำคัญ  
โดยการสร้างความรู้จะเกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์กับ  
สิ่งแวดล้อมหรือสิ่งที่พบเห็น โดยมีเนื้อหาปรากฏอยู่ใน  
มาตรา 4 มาตรา 22 และ มาตรา 23 ทั้งนี้ผู้วิจัยพบว่า  
การให้ความหมายของการสร้างความรู้ตามทฤษฎีคอน  
สตรัคติวิซิมจะให้ความสำคัญแก่แรงจูงใจภายในของ  
ผู้เรียนเป็นพื้นฐานสำคัญ และการสร้างความหมายของ  
ความรู้อาจแตกต่างกันและเปลี่ยนแปลงได้ ส่วน  
ความหมายตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติได้  
ให้ครอบคลุมไปถึงรูปแบบการศึกษาที่รัฐกำหนดไว้  
โดยเน้นการสร้างสรรคความก้าวหน้าทางวิชาการ  
ความเจริญก้าวหน้าทางคุณธรรมและการประยุกต์  
ความรู้เป็นสำคัญ

ประเด็นต่อเนื่องคือการออกแบบและขั้นตอน  
การสร้างความรู้ด้วยการเรียนการสอน การใช้  
กระบวนการอย่างเป็นขั้นตอนที่มีประสิทธิภาพโดย  
เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นวิธีปฏิบัติที่สอดคล้องกัน  
ทั้งสององค์ประกอบหลัก หากแต่การสร้างความรู้ตาม  
ทฤษฎีคอนสตรัคติวิซิมจะมีการระบุถึงขั้นตอนอย่าง  
ชัดเจนถึงขั้นตอนการสร้างความรู้ ส่วนพระราชบัญญัติ  
การศึกษาแห่งชาติได้กำหนดภาพรวมของการจัด  
กระบวนการเรียนรู้โดยระบุถึงการจัดการกิจกรรมให้ผู้เรียน  
ได้ ผึกทักษะ กระบวนการคิด เรียนรู้จากประสบการณ์  
จริงไว้ตามปรากฏในมาตรา 24(2) และมาตรา 24(3)  
ส่วนประกอบต่อมาคือการกำหนดหลักสูตรการศึกษา  
เพื่อการสร้างความรู้ เนื้อหาสอดคล้องที่เป็นวิธีปฏิบัติ  
สำคัญของประเด็นนี้คือ การกำหนดเนื้อหาและ  
หลักสูตรต้องเหมาะสมกับบริบทของสภาพจริงหรือ  
สะท้อนบริบทที่เป็นจริงในสภาวการณ์นั้น ๆ ด้วย โดย  
ทฤษฎีคอนสตรัคติวิซิมกำหนดรายละเอียดเพิ่มเติมถึง  
การจัดเนื้อหาหลักสูตรว่านอกจากความเหมาะสมใน  
แต่ละบุคคลแล้วจะต้องถูกใช้ปฏิบัติได้จริงในสภาพชั้น  
เรียน ส่วนพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติขยาย  
ความไว้ถึงการกำหนดหลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน  
และหลักสูตรการศึกษาระดับต่าง ๆ รวมถึงสาระของ  
หลักสูตร ตามปรากฏในมาตรา 27 และมาตรา 28

สำหรับการวัดและการประเมินผล วิธีปฏิบัติที่  
สอดคล้องกันในส่วนนี้คือ การวัดและการประเมิน  
ผู้เรียนที่พิจารณาทั้งในด้านความสามารถทางสมอง  
และความสามารถทางอารมณ์ควบคู่กันไปโดยเน้นถึง  
การประเมินที่เกิดขึ้นก่อน ระหว่างและหลังการเรียน  
การสอน ด้วยการใช้เครื่องมือที่แตกต่างในการประเมิน  
ผู้เรียนหรือทดสอบเพื่อตีค่า เช่น แบบสำรวจความคิด  
เห็น แบบบันทึกพัฒนาการ แบบทดสอบ เป็นต้น โดย  
ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติจะระบุถึง  
ความสำคัญของการประเมินอย่างเหมาะสมของแต่ละ  
วัยและรูปแบบการศึกษาตามมาตรา 26

เมื่อกล่าวถึงประเด็นของการจัดบรรยากาศ  
และระเบียบวินัยในชั้นเรียนและการสร้างปฏิสัมพันธ์  
ระหว่างบุคคลกับสิ่งแวดล้อม ผู้วิจัยพบความสอดคล้อง  
ของวิธีปฏิบัติคือ การส่งเสริมสนับสนุนให้จัด  
บรรยากาศ สภาพแวดล้อม บุคลากร สื่อการเรียนรู้ใน  
ชั้นเรียนให้สอดคล้องกับการสร้างความรู้ และมี  
ปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมและบุคคลและชุมชนที่  
หมายถึงสภาพนอกห้องเรียนอันก่อให้เกิดการสร้าง  
ความรู้ได้ทุกที่และทุกเวลาด้วยตัวผู้เรียนเอง ดัง  
ปรากฏในมาตรา 24(5) และมาตรา 24(6) โดยเนื้อหา  
ของทฤษฎีคอนสตรัคติวิซิมกำหนดถึงการปฏิสัมพันธ์  
โดยการค้นพบความรู้ภายใต้บรรยากาศการเรียนรู้ที่  
แบ่งออกเป็น ด้านวิชาการ ด้านวัตถุและด้านสังคม  
ส่วนพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติกำหนด  
สภาพแวดล้อมที่เป็นแหล่งการเรียนรู้จากระดับ  
ครอบครัวสู่ระดับสถาบันสังคมอื่น ๆ ที่ถือเป็นการ  
ส่งเสริมการสร้างความรู้ด้วยการจัดการศึกษาจาก  
ภาครัฐที่เริ่มต้นจากในโรงเรียนสู่ชุมชนและจาก  
ความร่วมมือจากองค์กรเอกชนกลับมาสู่โรงเรียน ดัง  
ปรากฏในมาตรา 25 และมาตรา 29

บทบาทของผู้บริหาร ผู้สอนและผู้เรียนเป็น  
ประเด็นสำคัญในฐานะที่เป็นบุคคลหลักของการสร้าง  
ความรู้ด้วยการเรียนการสอน ผู้วิจัยพบว่าจากการ  
วิเคราะห์องค์ประกอบหลักทั้งสองมีการระบุถึงผู้บริหาร  
ผู้สอนและผู้เรียนและได้แสดงถึงรายละเอียดที่  
สอดคล้องกัน ดังนี้ ผู้บริหารในฐานะผู้สนับสนุนการ  
สร้างความรู้ต้องจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการสร้าง  
ความรู้ด้วยการเรียนการสอน และสร้างความสัมพันธ์

อันดีระหว่างบุคคลต่างๆ ดังปรากฏในมาตรา 4 และ มาตรา 30 ผู้เรียนต้องรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเองและให้ความร่วมมือกับผู้สอนรวมทั้งดำเนินตามกฎระเบียบที่กำหนดเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการเรียนรู้ของตนเอง ดังปรากฏในมาตรา 22 และมาตรา 24(5) สำหรับผู้สอนที่เปรียบเสมือนผู้อำนวยการความ สะดวกต้องจัดการสร้างความรู้ด้วยความเข้าใจพื้นฐาน ของแต่ละบุคคลด้วยการจัดกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้ทั้ง ภายในและภายนอกห้องเรียน ดังปรากฏในมาตรา 4 และมาตรา 24 นอกจากนี้แล้วยังมีการระบุถึงบุคคล องค์กรต่างๆที่เป็นส่วนหนึ่งของการสร้างความรู้ด้วย การจัดศึกษาโดยผู้วิจัยจัดเป็นสิ่งแวดล้อมของการ เรียนรู้

**สรุป**

คุณค่าของการสร้างความรู้ด้วยการเรียนการสอนตามทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึมเริ่มต้นที่ปรัชญาของการสร้างความรู้ที่ให้ความสำคัญไม่เพียงแต่ตัวความรู้ แต่ยังให้ความสำคัญเป็นอย่างมากแก่ตัวผู้เรียนและ กระบวนการสร้างความรู้ภายใต้สิ่งแวดล้อมและ ทรัพยากรต่างๆที่มีอยู่รอบตัวโดยมีผู้สอนที่มีบทบาท เฉพาะอยู่เคียงข้าง ด้วยการสร้างความรู้ภายใต้ปรัชญา นี้เองที่ส่งเสริมผู้เรียนให้เป็นผู้ที่มีศักยภาพพร้อมที่จะ ดำเนินชีวิต มีความสามารถในการสร้างความรู้ต่างๆ โดยเฉพาะความรู้ทางภาษาและความรู้อื่นๆร่วมกัน เพื่อที่เป็นเครื่องมือที่เข้าถึงประโยชน์จากสิ่งแวดล้อม และทรัพยากรต่างๆที่มีอยู่และสามารถนำไปใช้ในการ แก้ปัญหาในโลกแห่งความเป็นจริงรวมทั้งความท้าทาย ใหม่ๆทั้งหลายได้อย่างต่อเนื่องซึ่งการสร้างความรู้นี้ เองจึงเป็นเสมือนการสร้างทักษะเพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้มี ศักยภาพพร้อมที่จะดำเนินชีวิตในสังคมแห่งการเรียนรู้ ของโลกในศตวรรษที่ 21 อีกด้วย

การศึกษาวิเคราะห์ความสอดคล้องที่พบใน วิทยุปฏิบัติการสร้างความรู้ด้วยการเรียนการสอนตาม ทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึมและในพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไข (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ในหมวด 4 ที่ว่า ด้วยแนวการจัดการศึกษาตามมาตรา 22-30 นี้เองจึง แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์โดยมีอจาปฏิเสฐได้ว่า

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับนี้เปรียบเสมือน แม่แบบที่แสดงถึงวิถีปฏิบัติที่แฝงไว้ด้วยปรัชญาการ สร้างความรู้ตามทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม หากเป็น เช่นนี้แล้วแม่แบบการสร้างความรู้ด้วยการเรียนการสอนนี้เองคงเป็นเสมือนทางเลือกหนึ่งที่เหมาะสมแก่ การนำไปใช้ปฏิบัติได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้เพื่อเป็นการ ขยายกรอบการวิเคราะห์ให้โดยมุ่งเน้นการสร้างความรู้ที่ เปรียบเสมือนหนึ่งในกิจกรรมทางสังคม ผู้วิจัยจึงสนใจ ที่จะทำการศึกษาดังวิธีเชิงชาติพันธุ์วรรณนาเพื่อ พิจารณาถึงความเชื่อมโยงของวิถีปฏิบัติการสร้าง ความรู้จากผลการวิเคราะห์ในครั้งนีสู่วิถีปฏิบัติใน บริบทจริงของการสร้างความรู้อันจะเป็นประโยชน์ใน ลำดับต่อไป

**กิตติกรรมประกาศ**

งานวิจัยในส่วนนี้สำเร็จลุล่วงได้ก็ด้วยความ อนุเคราะห์และน้ำใจจากคุณครูในโครงการพัฒนาครู เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาโดยตลาดหลักทรัพย์ แห่งประเทศไทยร่วมกับมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง และ ดร. จันทิมา อังคพณิชกิจ ที่อนุเคราะห์ความรู้ทาง วิชาการและมุมมองที่เป็นประโยชน์ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัย ขอกราบขอบพระคุณในความกรุณาของทุกท่านมา ณ โอกาสนี้

### เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- ดวงกมล สิ้นเพ็ง. (2553). การพัฒนาผู้เรียนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้: การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตนา แชมมณี. (2545). ศาสตร์การสอน. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิศา ชูโต. (2548). การวิจัยเชิงคุณภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : พรินต์โพร.
- พัชรินทร์ สิริสุนทร. (2552). ชุมชนปฏิบัติการด้านการเรียนรู้ แนวคิด เทคนิค และกระบวนการ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพฑูรย์ สิ้นลารัตน์และสำลี ทองธิว. (2535). การวิจัยทางการศึกษา : หลักและวิธีการสำหรับนักวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ลินดา เบียนส์. (2004). *A Philosophical Perspective on Interdisciplinary Instruction in Elementary Science*. (เสาวณี เกรียร์, ผู้แปล). สำนักงานประสานงานโครงการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ กระทรวงศึกษาธิการ (ต้นฉบับพิมพ์ ปี ค.ศ. 1995 )
- สุดาพร ลักษณะนิยานาวิน. (2550). แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอนในสังคมฐานความรู้. ในไพฑูรย์ สิ้นลารัตน์ (บรรณาธิการ). อาจารย์มืออาชีพ แนวคิด เครื่องมือ และการพัฒนา. เครือข่ายการพัฒนาวิชาชีพอาจารย์และองค์กรอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- สรุปสาระสำคัญแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบเอ็ด พ.ศ. 2555 - 2559. (2554) กรุงเทพฯ : สหมิตรพรินต์ติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง
- Berelson, B. (1971). *Content Analysis in Communication Research*. New York : Hefner.
- Murphy, E. (1997). Constructivist Checklist, Application of Constructivist Checklist. Retrieved June 1, 2012, from <http://www.ucs.mun.ca/~emurphy/stemnet/cle4.html>
- Zaholic, J. A. (1995). *Constructivist Teaching (Fastback390)*. Bloomington, IN: Phi Delta Kappa Educational Foundation.